

РІК ЗАЛОНЕНЬ 1939.

"СВОБОДА"
(LIBERTY)
The Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Вісник, чотири рази на тиждень.
вівторок, четвер і субота,
вже
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, пошти-ордери і членські внески
надавати на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1939.

"СВОБОДА"
(LIBERTY)
The Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу

"СВОБОДА"

Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРСИ СІТІ, Н. Дж., четвер 17-го серпня 1916. Ч. 99. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, August 17, 1916. No. 99.

БОТМЕР ЗДЕРЖУЄ ДАЛЬШИЙ НАСТУП МОСКАЛІВ.

Союзнi війська заняли сильні становища здовж Золотої Липи.

АВСТРИЙСЬКІ ГАРМАТИ ОСТРІЛЮЮТЬ ГОРИЦЮ І МОСТИ НАД РІКОЮ ІЗОНЦО.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДРЕДНОТ „ЛЕОНАРДО ДА ВІНЧІ“ ВИЛЕТІВ У ВОЗДУХ.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ МОСКАЛІВ НА ВОЛИНИ.

БЕРЛІН, 11. серпня. — На півночі російські війська перевели знову цілий ряд масових нападів, але без успіху. Помімо великих жертв в людях російським військам не удалося досягнути найменшого успіху, противно, потерпівши тяжкі втрати, були приневомлені в деяких місцях уступити назад.

В Галичині війська Бем-Ермольово здержують дальший наступ Москалів на південний захід від Бродів.

Війська Ботмера уступили даліше на захід в напрямі Золотої Липи. Помімо відвороту неприятеля потерпів великі втрати.

На захід від Станиславова союзні війська відбили напад двох російських дивізій, завдаючи їм дуже тяжкі втрати.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

МОСКАЛІ ЗАНЯЛИ ЗБОРІВ.

ПЕТРОВІЧ, 14. серпня. — Урядовий рапорт російського генерального штабу звучить:

„На Волині, на південні від містечка Стобихи, німецькі війська перевели сильний напад на наші становища на західній березі Стобоха. Однак невагом опісля наші війська перемогли противника і змусили неприятеля уступити назад на свої давні становища.“

„На горішньому Стрипному напад нашіх військ триває з добрим успіхом даліше. Неприятель уступає даліше на захід. Наші війська заняли місто Зборів. Неприятель, знявши нові сильно укріплені становища, ставить щораз сильніший опір.“

„Наші війська, які перейшли Коронець, посуваються сь даліше в напрямі Золотої Липи. Коло Залозеця наші війська зближилися з ним до ріки.“

„В Карпатах, в околиці Ярємча і Кір-дуби, прийшло лише до місцевих боїв.“

Пічний російський рапорт доносить:

„В околиці горішнього Серета наші війська перейшли долина Серета, річку Луг і заняли цілий ряд неприятельських окопів.“

„Над Золотою Липою наші війська дійшли до ріки і в кількох місцях перейшли на захід. Неприятель не зміг відбити напад на другий беріг ріки. По завітті боротьбі наші війська заняли Товстобабі, які були сильно укріплені і відки неприятеля сильним огнем машинних крісів завдав нам значні втрати.“

„Підчас здобуття Зборова визначилися найбільше відділи белгійських калесників, які перевели наступ в супроводі моторових гармат.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

Москалів, цофнули сь даліше в гліб Карпат.

„На захід від Молдави (на Буковині) наші війська здобули знову важні становища, беручи в полон 600 Москалів.“

МОСКАЛІ ЗАНЯЛИ В КАРПАТАХ СЕЛО „БЕЛОНЦІО“.

ПЕТРОВІЧ, 15. серпня. — Російський генеральний штаб доносить:

„Вечером дня 14. серпня появилсь на місмі Нєсєжко (на Литві) німецький літак. Наш штабовий капітан Крутин, який вкє в сьоботі зістрів один ворожий літак, вкє сьобєм з свого літака, який є зоружений машинним крісом. Підчас двобою у воздузі удало сь йому в околиці міст Нєсєжка ушкодити противника і змусив його злетіти на землю. Обох летунів, які находили сь у ворожій літакові, подонено.“

„В понеділок два наші поручники, Дітер і Прокопєв, перевели відважний напад в надводних літаках на одну німецьку пристань в Курланді. Хоч неприятель понач сильно острілював наших летунів, затє один німецький літак упав до землі, стративши різновугу, а два з причини ушкодження мусили злетіти на долину. Наші літаки повернули часисво домі.“

„Наступ наших військ над горішню Стрипну триває даліше. Над Золотою Липою і Бистрицею (солотвинським) наші війська в кількох місцях перейшли на західний беріг.“

Вечірній звіт російського генерального штабу звучить:

„На Золоту Липу наші війська дійшли до ріки і в кількох місцях перейшли на захід. Неприятель не зміг відбити напад на другий беріг ріки. По завітті боротьбі наші війська заняли Товстобабі, які були сильно укріплені і відки неприятеля сильним огнем машинних крісів завдав нам значні втрати.“

„Підчас здобуття Зборова визначилися найбільше відділи белгійських калесників, які перевели наступ в супроводі моторових гармат.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Окопи, які наші війська заняли були на захід від Монастирськ, вказують, що боєві дії неприятеля є безнадійно сильно укріплені. Вони складаються з часто з'являються рівниню і рядів окопів, по яких з собою різкими ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживав велику скількисть автоматичних крісів.“

„Наші війська продовжують переправу через Золоту Липу. Під сильним огнем гармат неприятеля будова мосту через ріку і переправа військ є значно утруднена. На тій боєвій фронті полонили ми 7 офіцерів і 413 жовірів.“

„В Карпатах над горішнім Прутом неприятель був приневомлений опорожнити Яблонцє, почли наші війська заняли сь місцевість і Вороху. Число полонених вносить 32 офіцерів і 1.006 жовірів.“

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР УДАЄТЬ СЯ НА СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

БЕРЛІН, 15. серпня. — Німецький цісар, який відбув переїзд своїх військ у Франції і зявив боєвий терен в Пікардії, відіхав з головним шефом генерального штабу на схід.

Німецький цісар має дати приказ Гіденбургви, щоби за всяку ціну ставрав сь недоцугити Москалів до Ковля.

ГЕНЕРАЛ КЛЮК МАЄ ОБНЯТИ КОМАНДУ НАД ОДНОЮ З НІМЕЦЬКИХ АРМІЙ НА СХОДІ.

НЮ ЙОРК, 15. серпня. — Один амеріканський лікар, який служив через довгий час в німецькій армії і перед кількома днями повернув назад до Америк, оповідає, що ген. Клок зовсім приїшов до здоров'я і згодосив сь знова до цивільної служби при війську.

У військових кругах ходила чутка, що ген. Клок буде невагом іменований командантом одної з німецьких армій на сході.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРИЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ ГОРИЦЮ І МОСТИ НАД РІКОЮ ІЗОНЦО.

ВІДЕНЬ, 15. серпня. — Італійці роблять великі зусилля, щоби переломити боєву лінію Австрійців на схід і південний схід від Горіції. Помімо великих жертв напади Італійців осталися без успіху.

Таксамо є безуспішні напади Італійців коло Пляви і Тольміно, на північ від Горіції.

Австрійські гармати бомбардують без перестанку Горіцію і мости над рікою Ізонцо.

Австрійська головна кватіра доносить:

„Вчера наші війська відбили всі напади Італійців, завдаючи їм тяжкі втрати. Наші артилерія, яка заняла становище, котре панують над цілою долиною Ізонцо, острілює Горіцію і мости, побудовані для переходу для військ.“

„На північ від Горіції в околиці Пляви і Тольміно напади неприятеля відбиті.“

ІТАЛІЙЦІ ДОНОСЯТЬ ПРО ПОЛОНЕННЯ 1.600 АВСТРИЙЦІВ.

РИМ, 15. серпня. — Італійський генеральний штаб доносить:

„На високій Карсо наш 11. корпус відбив на південний схід від Горіції три наступні напади Австрійців. Наші війська заняли опісля кілька австрійських окопів, беручи в полон 1.419 Австрійців, між ними 31 офіцерів.“

„В гористій околиці на схід від Горіції наші війська по довгий і завітній боротьбі здобули передні окопи Австрійців і полонили 5 офіцерів і 220 жовірів.“

ХОДИТЬ ЧУТКА, ЩО НІМЕЦЬКА МАЄ НАМІР ВИПОВІСТИ ІТАЛІЙ ВІЙНУ.

БЕРНО (Швейцарія), 15. серпня. — Кореспондент з Берно доносить,

що Німеччина має намір на слухай, коли би Триєст був повністю захоплений Італійцями, виповісти Італії війну і дати проти неї орунну поміч австрійсько-угорській армії.

Телеграма з Турину доносить, що о-гомі повстав в чужині і почав скоря розширювати сь. Командит, корабель для при-казу залозі, щоби до магазинів відступити води. Однак тисячом наступила експлозії магазинів. Корабель з цілою кількістю кинуто на бік, придаляючи велику часть залозі.

Корабель „Леонардо да Вінчі“ був збудований в 1911 р. і числені 22.000 тонн. Цей залозагатований 987 людей. Корабель був на 675 стій довгий і 92 стій широкий. Зоруження складало сь з 13 12-цалевих і 18 47-цалевих гармат.

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

ВЕЛИКА ОФЕНЗИВА СОЮЗНИКІВ У ФРАНЦІЇ МАЄ ТЕПЕР ХАРАКТЕР ЧИСТО ЛЮДЯНИХ БОТІВ.

БЕРЛІН, 15. серпня. — Союзні війська у Франції крім величезних страд в людях і в воєнних матеріалах не віднесли жадних важніших успіхів. Шість тижнів минає від хвилі, коли союзники розпочали наступ в Пинарді. Німецькі війська, хоч менш шодо числа, не лише здержали цілий наступ, але поволі відісують терен, за який союзники так дорого заплачували.

Останні телеграм з поля битви вказують, що здобутки, які союзники досягають при масових нападах в часі кількденної війни, пропадають підчас одного нападу німецьких військ.

Головний німецький штаб доносить:

„Англії перевели вчера на північ від Парижа нові війська. Вони перейшли до сьогочасного часу масових нападів на північ від Парижа. Ціле боєвище перед нашими становищами вкрите убитими і раненими.“

„Французські війська перевели два нові напад на Клозієр і Морепа, але без успіху.“

„На прочій боєвій лінії відбувають сь лише перестрілки артилерії.“

АНГЛІЙЦІ ДОНОСЯТЬ ПРО 11 ПОЛОНЕНИХ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — На боєвій лінії в останніх днях не зайшли жадні важніших змін. Лише сильна перестрілка артилерії відбувається сь без перестанку даліше.

Англійський генеральний штаб доносить:

„Підчас битви, яка тривала через два дні, наші війська відіскали коло Позьєр майже цілий рів, який неприятельські війська заняли були в часі нападу в неділю. Останньої ночі наша патруля повернула з 11 полоненими Німцями.“

НЕЗНАЧНІ УСПІХИ ФРАНЦУЗІВ КОЛО ВЕРДЕНУ.

ПАРІЖ, 15. серпня. — Французський генеральний штаб доносить:

„Над рікою Сомаго не пришло в останніх днях до жадної важної битви піхоти.“

Вчера вечером наші війська перевели напад при поміч ручних гранатів коло Флєри (на північний схід від Вердену). Тут удало сь нашим військам на просторі 300 метрів посухити сь о 100 метрів даліше наперед.“

ДО НАШИХ ПЕРЕДАТЧИКІВ І ПРИХЛАННИКІВ.

Адміністрація часописи „Свобода“ подієлює отрим своїм Вп. Передачникам, що жадні незначні підписники для газети, нашого паперу і других друкарських матеріалів, з дня 8-го серпня 6-го передають сь часописи зістала відіскачена і тепер відіскачена.

В Злучених Державах на рік \$2.50

на 6 місяців \$1.25

на 4 місяці \$1.00

В Джерси Сіті і за границею на рік \$3.25

на 6 місяців \$1.75

на 4 місяці \$1.00

на 3 місяці \$0.75

на 2 місяці \$0.50

на 1 місяці \$0.25

на 1 місяці \$0.25

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper
published three times a week, Tuesday, Thursday and
Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand
Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the
Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of
March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: PERKUPILATA:
In United States: В Америці: Держави:
\$2.50 per year на рік \$2.50
\$1.25 per 6 months на рік \$1.25
\$1.00 per 4 months на рік \$1.00
In Jersey City and to foreign countries: В місті Jersey City і за границю:
\$3.25 per year на рік \$3.25
\$1.75 per 6 months на рік \$1.75
\$1.00 per 3 months на рік \$1.00
Single copy 3 cents. Подорожнє число 3 цента.

83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Address: 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всі номери і члени треба вивести на адресу "Svoboda".
При всяких замовленнях наводити дозвіл читати номери або члени.

Число телефону 498 Jersey City.

За всі оголошення розміщені в "Свободі" редакція не відповідає. Українців не змушує це.

3 біжучої хвили.

Останнє число української часописи "L'Ukraine" принесло цілу низку сумних вістей про відносини серед українських збігів і інтерв'ювальних в Росії. Українську молодіж пригноблюють силою учини в російських школах, сотки українців перетягують насильно на царстві, тисячі українців поганяють в губернії глибокої Азії... Куди пошукати, — насильством нема кінчи...

Сего не бачать царські агенти і доказують, що в Росії буде рай...

З достовірного жерела довідаємося, що російський православний архієпископ Євдоким Мецєрський учить ся щільно української мови і студіює українську літературу.

Чудні дла Твої, Господи! Начальник царської експозитори в Америці заявляє офіційно, що "нет українською язика", а привітно вчить ся знаменитою собою мовою... халдох і свиношави! Видно, що без української мови царствівна місія в Америці не поведеться.

Віннігеська часописи "Канадський Фармер" (ч. 31, з 11. серія с. р.) друкує на редакційній сторінці поклан "До Українців", у яким між иншим говорить ся так:

Українці є такими добрими горожанами свого краю, як і кожді други народности. Треба лише Українцям вивчити ся до війська, бо найліпше докажує свою діяльність до Великої Британії.

Рекрутаційний офіс з'явився отворений в Руській Канаді, де в кожді часи найде рекрутаційного підполковника, який говорить по українськи. Він подає кождому, що бажає, роз'яснення до війська, усі потрібні інформації.

Кождий вступивший до війська дістає \$1.10 денно, усю їматі і харч та \$20.00 для жінок, вдови, або всякого того, якому вступивший до війська давав удержане.

Показати свій патріотизм, своє мужество і вивітати ся до війська.

Вашистеліг Руській Канаді у Вінніпегу с "брат" Чех, Дочек. Він видає також заштовану вище часописи "Канадський Фармер". Сей "український патріот" робить — як видно — бізнес не тільки на книжках і газетах, але також на українських рекрутах до англійської армії.

Ньюйорська поліція відкрила ся знова славою на політ свій... В пам'яті остали ся ще недавні скандали, які завели офіційну поліцію Бекера на електричний стоїць. Процес Бекера вказав, що поліція не лише толерувала доми гри, але урядники поліції були їх співзастаєми.

Телеріпне арештоване торговця живим товаром, Ботвіна, відірвало нову картину страдного здеморалізованого Ньюйорської поліції. Жертвою цієї торгівлі улягли тисячі молодих дівчат, яких несомні агенти за порозумінням і за згодою поліції вивозили з Нью Йорку і продавали до домів розпусти. Грубі тисячі доларів живили до капишів урядників поліції за те, що вони давали торговцям і їх агентам "охорону перед законами"...

АКЦІЯ УГРО-РУСЬКИХ ПАРОХІЙ І ЧЛЕНІВ "СОЄДИНЕНІЯ" ПРОТИ ЦАРЕСЛАВА.

Письмо російського архієпископа Євдокима до редактора "Вістника", організу "Соєдиненія", і спільні наради представителів російської православної церкви та деяких головних урядників "Соєдиненія" викликали серед угорсько-русських парохів і членів "Соєдиненія" сильну акцію проти заходів цареславних батоліків.

Пресидателі "Соєдиненія", Григорій Кондор, нівзав урядово редактора "Вістника" Ганчина, щоби він найдалше до 10. серія с. р. оправдав ся зі звинувачен, які йому зроблено з причини його тайної конференції з російським архієпископом Євдокимом.

У відповідь на се звинувачення редактор Ганчина помістив в 31. числі "Вістника" отверте письмо, в яким старість ся представити себе зовсім невинним, а навіть оборонити угорсько-русську церкву і народ, і цілу царствівну акцію серед угорсько-русів звалося на о. Дубаєва.

Про конференцію з достойниками російської церкви, яка відбула ся 25. липня в Штутгарті, щире Ганчина між иншим отсе:

Дня 25. липня с. р. закликав мене телефонічно о. Дубаєв, називаючи, щоби я прибув на конференцію в Штутгарт. О. Дубаєв сказав мені, що запроса також Я. Пучу, який пресидателі "Народної Обрани" (угорсько-русського політичного товариства), і инших. Я прийшов разом з Пучу, до готелю Форт Піт. Там застали ми о. Дубаєва в товаристві російського архієпископа Євдокима, одного протоієрея і секретаря. Там був також о. Кузьмиченко, грецько-католицький священник, і М. А. Манько, а за кілька хвилях прибув і Е. А. Коляда.

Я грим з сего, неба порозуміло мене, коли о. Дубаєв представив мене російському православному архієпископові. Коли би я був там лише як член церкви, я б був уважав за свій обов'язок по відношенню до готелю Форт Піт. Там застали ми о. Дубаєва в товаристві російського архієпископа Євдокима, одного протоієрея і секретаря. Там був також о. Кузьмиченко, грецько-католицький священник, і М. А. Манько, а за кілька хвилях прибув і Е. А. Коляда.

Я виявив свій жалю о. Дубаєву. Заразом я заявив, що з причини його відступництва від віри нараз не буде його слухати. Далше я заявив йому, що коли він дійтих не внесе ренігатию з духовного управління в "Соєдиненія", то я сам зажадаю від головного пресидателі його суспендування.

Архієпископ Євдоким просив, що коли ми не хочемо бути ворогами, то треба щоби ми не вели боротьби проти російської православної місії, та щоби хоч "Народна Обрана" йому помагала.

Тоді я і Пучу заявили, що наш "файт" не устане, бо ми всі, як один, дотерує себе бороли ся о угорсько-русський грецько-католицький єпископ, який лише тоді, що ми є урядниками грецько-католицької організації, але і з тої причини, що ми всі є вірні грецько-католики, і яко такі будемо бороли ся за свої права далше в границях нашої с. церкви.

Шаралі, которого о. Дубаєв був також записав, попросив від архієпископа Євдокима статуту, на основі котрого архієпископ Євдоким має намір осудити те єпископство. Я лише глянув до статуту, але спільно можу сказати, що за єпископа Ортинського, проти которого ми бороли ся деять літ, мали ми о много ліберальніший статут, ніж у єпископа Євдокима, який використовує на політичні цілі. Коли мені

удаст ся дістати сі статуту, а їх оголошу, нехай кождий про се переконает ся, а тоді кождий страить охоту до переходу до російської церкви, навіть ті, що вже мали охоту аластину ала своїх грецько-католицької церкви.

Щоби відвернути від себе всякі підозріння і представити себе дієним оборонцем угорсько-русского народа, редактор Ганчина обавовує ціле угорсько-русське духовенство, а передісім о. Горзова, Ганулю і В. Балаго, о запропане угорсько-русської церкви Мадярам. Іменно 74 угорсько-русських священників у своїй просьбі до апостольського делегата мали зажадати від себе єпископа угорської народности. Ганчина старість ся переконати загал, що духовенство розуміє під єпископом угорської народности єпископа мадзьського, а не угорсько-русського походження. Однак спосіб представлення тієї справи Ганчином є опертий більше на хибні толкованні ніж на дійсній правді. Сава, угорського походження "Угро-русини" уживають часто аго протиставлені до "галлицького походження".

Оправдан редактора Ганчина не записує вдоволю членів "Соєдиненія". Дня 4. серія с. р. скликалі члени штутгартських і оканційних відділів "Соєдиненія" айд до Штутгарта на нараду в справі редактора і деяких головних урядників, ставляючи їх в стан обавовування за звинувачення з російським архієпископом.

На зборах явив ся також Ганчина, однак присутні члени зажадали від него, щоби опустив галю. Коли він сего не хотів учинити, властелі члени викинули Ганчина сімоліть.

По винюченню кількох промов, в яких ясно представлено працю і захоп до о. Дубаєва, Ганчина і її компанії, відір ухвалили видати відому до всіх відділів "Соєдиненія" і членів угорсько-русських парохів з просьбою, щоби скликалі надзвичайні мітинги відділів і парохів та щоби прийняли отсі резолюції:

Визнаєть ся церковну акцію суспендувати о. Дубаєва і Кузьмиченко.

Визнаєть ся головний пресидателі "Соєдиненія", щоби невідкладно до 7 днів суспендувати всіх урядників, редакторів і членів "Соєдиненія", які брали участь в нарадах з православними, або колинебудь мали з ними близькі звинувачення.

Визнаєть ся головний уряд "Соєдиненія", щоби невідкладно виключили з товариства тих членів, які перейшли на православне.

На साथі несповнення тих доманих відділів зажадають скликати надзвичайної конвенції.

Відозва кінчить ся отсими характеристичними словами, які подасмо понаписе в доповідному переказі:

Російсько-московська політика є зв'язана з вірою і церквою. Правильністєв на Росія Русина грецько-католика не стерпим, він мусить стати ся Москваєм і шизматиком, як тільки постане ім до руху. Аде граф Бобринський голосив в Угорщині, що вони Русина лиш на цареправославне хочуть повернути, а не до російської політики.

Ми євнини і віри і в народности не маємо більшого ворога від Москви.

Ми не шизматик, ми православні грецько-католики від відомою головою Ісуса Христа — під Христовим намісником, під Римським Отцем, там де були наші батьки, діди і пради.

Наша свята наша віра дорожнє ніж цілий світ! Ми за руські і безбездну російську політику, за незрозумілу нам московську мову не продамо, не зрадімо свою віру, церкву і народ.

Під тою відозвою підписані: о. Антоній Мтлєй і Петро Дамура яко пресидателі тимчасового комітету, а о. Павло Манкович і Іван Митро яко секретарі.

ЖИДІВСЬКА ГАЗЕТА З НАГОДИ СМЕРТІ ІВАНА ФРАНКА.

Ньюйорська часописи "Джуніор Морнінг Джорнал", що друкуєть ся живітським жаргоном, помістила 2. серія 6. р. статю д-ра Н. Мошковица під заголовком "Грудка на могилу Франка... Славний український письменник і великий приятель Жидів, борець за братерство людей, помер". З огляду на се, що ся статя подає погляд д-ра Мошковица на українську справу, подасмо її в цілости. Ось вола:

У Львові помер провідник галицьких українців, Іван Франко. З його смертю страдили Українці свого нечасового духовного провідника і бори за волю. Жиди страдили в нм свого приятеля, котрий все бажав згоди між жидів та українців.

На великих українських стегах і на цілім Поділлі в Росії аж до Карпат в Австрії мешкає нарід, котрий давно

уже затратив свою свободу на користь польської держави. Описая дістав ся свій нарід під правліне Росії, яка постановила зробити Українців Москалями. Українське життя і культуру придав російській уряд карями, а селян москалізують насильно.

Українці — се переважно халоборобський нарід. Іх число вносьте понад 40 мільйонів людей, з того 33 мільйонів живе в Росії, а решта в Австрії. В Росії їх страпано переселюванню, а правлітєство узяло їх мову лише за наріччє московської мови. І тому заборонено там писати і говорити українською мовою. Нисьменники, які уживали народної мови, не вільно було навіть гадувати.

Інакше була доля українців у Галиччї. Австрійське правлітєство, що прилучило Галиччю, хотіло знати по-

мія між Українцями в цілі адалєжні польської предеті. Вони тоді боролись до українську мову і помагали їй розвивати ся до літературної новачости мови через закладанні гімназій і піддержуване театру. Коли в той спосіб розвивал ся українська мова і набрала певного значіння, правлітєство зажадало угоду з поляками. Тоді Австрія не лише перестала помагати Українцям, але почала навіть їх гнобити.

Щодо Франка, то він вив ся з особливим завітаном до праці над розвитком української мови. З талантом дійсного артиста опанував він народну мову і зміг уживати її при обробчанню всіх життєвих питань. Його мистецтво перо зуміло видати народну мову до тої степені, що ся мова стала спосібною до висловлювання в нї усіх поетичних мотивів.

З посильною своєю відозвою "Літєв" заявив ся Іван Франко напровадити метод шизматиків, на властну доручу і змінив їх згрупуванню за користі до українського письменства. В той спосіб узяло ся йому також створити наукову літературу і українську театральну школу, а через те жерпавши до сього, що українську мову почали уживати в університетських виладах.

В тім часі устав великий антагонізм між жидів та українцями, який вивав був до такої степені, що не було наївій на його злогодіе. Причини сего невинувати між українцями і жидівми треба шукати в історичній розвою подій за часів польської панованні.

Польський уряд через цілий час гнобив український нарід, уважаючи його за ворожий елемент, бо українці належали до православної церкви, а Польді до католицької і тому вони уважали українців за невірних, згидом яких не треба придержувати ся основних засад релігійної терпимости.

В історичній Польді уживано жидів до поборання оплат, що їх українці мали сплачувати від своїх церков. Коли український священник хотів відправити богослужєнє, мусів прийти до жидів арештеру, бо він мав ключ від церкви. Коли треба було окрестити дитину, похоронити невідчину, або відправити якийсь инший церковний обряд, треба було йти до жидів, який так довго не видав ключів, доки люди не зложили відповідної оплати.

Наслідком сїх дієвих обставин зростало огрєненє до жидів до таких розмірів, що приходило до заворушень, а

породити ся добре та що вона є шадєва з своїм мужем. Щоби затерти неясні слїди, дївчина змїнювала своє ім'я і називало. По кількох місяцях жити в розпутних домах агенти привозили дївчата назад до Нью Йорку. Вони були вже невіст, до дївчата з самого вступу не показували ся своїм родичам на очі.

Вотвін, заявив, що найліпшою охороною для дївчат перед їх викриттям був аказзє приставати з чужими.

Ботвін і його шайка вели торговлю живим товаром в порозумінню з деякими висшими урядниками поліції. Ці урядники були грубо плачені. Іх задєнє було здержати евенуальні доходи жидів або сілєдства і толєратувати домї розпусти.

Крім Ботвіна арештовано Розу і Герману Грубера, які були власнєтєвцями одного дому розпусти, і акраз мали намір вийхати до штету Вермонт. Обов'язали ся, що за дозвіл отворєна домї розпусти заплащать урядникам пошлі 500 доларів, а відтак платили їм кождого місяця по 50 доларів.

З дальшого з'являння Ботвіна виходить, що він був "менеджером" домї розпусти. Таких головних компаній, з котрих кожда числїть по 50 до 100 агентів, є в Нью Йорку чотири. В одній кожда житєє в собою в як найбільшій згоді. Дев'ять з них удержували свої власні "мунїнг-дїкєрс", щоби тим декше уладувувати домї розпусти.

Ботвін признає ся, що він сам річно потрафляв упривадити около 100 дївчат. В останніх часах пені за дївчата значно збільши ся. Богато траєпортів дївчат вислали також над границю Мексики.

Один з його співлиників, Мойше Гольберг, який ухвалив між купцями живим товаром за Ракефедера, мав тиєвєне найменше 500 доларів доходу. Полїцій дївчата місячно титулом "охорони перед законами" 400 доларів місячно. Гольбергові удало ся те в час утечи до Аргентини.

До дальшої розповіді заявляємо на раз 14 сїлєдчи.

Щоби заманити дївчата, давано їм якісь малі подарунки, звичайно дукорки або перстені, кулєтучи і т. п. Се триняло так довго, аж доки дївчина бачила не заприязнила ся з агентом. Офісний агент провів її на проїзду автомобілем, відтак до театру, на вечеру, на танці і т. п. Коли дївчина збрєдла перший зліт крок і морально уляла, ставала ся предметом зрілїм до продажу.

Агент старав ся тоді вийхати з дївчиною до подальшого великого міста, напрямом до Штутгарту. Там продавав її до дому розпусти. Звичайно перетїм старав ся вийхати на дївчині, щоби вона написала до своїх родичів, що їй

породити ся добре та що вона є шадєва з своїм мужем. Щоби затерти неясні слїди, дївчина змїнювала своє ім'я і називало. По кількох місяцях жити в розпутних домах агенти привозили дївчата назад до Нью Йорку. Вони були вже невіст, до дївчата з самого вступу не показували ся своїм родичам на очі.

дизком' ліком на ревматизм, невралгію,
звухненє і слухливу.

ЖАРТИ.
Зверне довг, але в инший спосіб.

[illegible]

Одні сільські учителі боялися страти влітку, інші боялися хутора, бо там був професор, був у дітях хутор, сидів на градоуточці на вишивках.

Одного разу він побачив, що одні школярі не уважали на нього, так чи не так, як і завжди.

— Гавриле! Хто сьогодні мав і звідки? — крикуть набоє серйозно учителі.

— Ні, не бачу нікого ні я, прощу dunque! — звернувшись до нас, передає хлопчина.

При телефоні в 1920 році.

Дівчина при телефоні: Так, кожда дівчина, що при телефоні, є ривчовою, і не може не бути. Кожда з нас може бути за нас замик. Нині, 2 дохлри до

РАБЕЛЬНИКІВ ПОКРИТИ
в місті, а ГРОШІ
власно по картах

and Deposit Bank

2000 BROADWAY,
NEW YORK, N. Y.
A. P. Milsak, Cashier,
Генерал. Банкір.

ДРОМ! **ДРОМ!**
Принімай на свою адресу
а на експресно Базе саа-
час ЗОВІСІМ ДРОМ! Дуже
цікаво зичити. -98-00
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
КРАСИ І ЗДОРОВ'Я,
яка містить всієї інформа-
ції і способів збереження краси
і здоров'я всіх у світі.
Пізнай, як до дізнатися старіше,
Пізнай, що неможливо знайти нде:

NADICO CHEMICAL CO.,
133 Second Ave., New York, N. Y.

ОВІСТЬ! **НОВІСТЬ!**

ВІСТЬ ЩОНО ПОВЯЛИСА. ГОДИННИК І МУЗИКА.

[illegible]

